

**"Od mnogih će biti blagoslovljen onaj koji velikodušno daruje kruh"
(Sir 31,23)**

Sveti Anto je omiljeni pučki svetac Katoličke crkve. U narodu je poznat po skrbi za siromašne i po brznoj pomoći u nalaženju izgubljenih stvari. Poslije njegove smrti ljudi su osjetili čudotvornu Svečevu pomoć upravo onda kada su, moleći potrebnu milost, obećavali dati svoj prilog za siromahe. Tako je nastala praksa zvana «Pundus pueri» («težina djeteta»), tj. da su majke davale siromasima onoliko kruha koliko je teško njihovo dijete. Koncem prošlog stoljeća, najprije u Italiji i Francuskoj a onda po cijelom svijetu, nastat će institucionalizirani oblik davanja milodara za kruh gladnih na čast sv. Anti. Takvu vrstu pobožnosti prema sv. Anti nazivamo Kruh sv. Ante. Proširila se dosta rano u sve krajeve naše domovine. Postoji i danas u svim franjevačkim provincijama u Hrvatskoj i Bosni Hercegovini.

Uvodne napomene

Pitanje siromaštva i bogatstva pitanje je otajstva života, ljudske slobode i izbora, grijeha i obraćenja. Siromaha je uvijek bilo i bit će ih, jer je utopija sanjati da će svijet nekada biti tako savršeno pravedno uređen, da će se ostvariti socijalna pravednost kada neće biti siromaha. Ima ih iz objektivnih razloga, uvjetovanih rođenjem ili kasnijom socijalnom situacijom i koji nisu u stanju popraviti sami svoj socijalni status. Ima ih koji su subjektivno odgovorni za svoje stanje siromaštva, koji nisu iskoristili životne talente i ponuđene mogućnost, i koji ne mogu više popraviti svoje stanje bez tuđe pomoći. Maleni čovjek se uvijek gazi i oduzima mu se pravo da se čuje njegov glas.

Bez obzira na to o kojoj se vrsti siromaha radilo, svaki je čovjek ima svoje ljudsko dostojanstvo i zaslužuje pažnju i ljubav bližnjega.

Franjevačka opredjeljenost za siromahe

Manja braća franjevci, nasljeđujući Isusa siromašnog po uzoru sv. Franje, pozvani su da dijele život i stanje onih koji su u društvu najmanji, i među njima žive kao najmanji. Opredjeljenje za siromahe je vraćanje na franjevačke izvore i omogućuje susret s Kristom u siromasima, dajući

im prednost i prihvaćajući njihove životne potrebe.

U vremenu kada međunarodno uređenje ljudske živote «žrtvuje» po vlastitoj «logici», koja je više izraz sile nego li demokracije i pravednosti, krik siromaha traži od franjevacu da budu proroci i evangelizatori koji će, snagom vjere, hrabro stati uz njih i jasno ukazati na korijene «društvenog grijeha». Kritika nepravednih društvenih struktura i ekonomski pitanja i identifikacija mehanizama koji proizvode osiromašenje spadaju na bit franjevačke karizme (usp. Fr. Hermann Schalück, OFM: «Ispuniti Zemlju Kristovim Evanđeljem», Zag., 1997., str. 67-69). Franjini sljedbenici ne trebaju samo govoriti o poteškoćama, o siromaštvu i siromasima, nego trebaju s njima dijeliti njihov život, njihovu povijest i nadu i na taj način biti od njih evangelizirani. Trebaju velikodušno krenuti dalje vrlo konkretnim putovima, putovima dijeljenja s drugima onoga što jesu i što imaju (usp. Od predaje do proroštva : Generalni Kapitul Reda manje braće 1997., Prioriteti Reda za šestogodište 1997-2003., str. 16., 29. i 52., Zagreb, 1998.)

Karitativno-socijalna djelatnost franjevačke provincije Bosne Srebrene

Franjevačka provincija Bosna Srebrena, kao pastoralna Provincija, u svojoj praksi uvijek je, sukladno prilikama vremena i prostora, kušala povezati tri temeljne dimenzije Crkve: naviještanje vjere (*kateheza*), liturgiju (*sakramenti*) i djelotvornu ljubav (*caritas*). Svako vršenje apostolata izviralo je iz ljubavi, pa tako i karitativna djelatnost kojoj bio prvenstveni cilj očuvanje života, borba za dostojanstvo i slobodu čovjeka, odnosno uklanjanje uzroka zla (usp. Dekret o apostolatu laika, br.8.).

Već davne 1986. godine osnovana je «*Bratovština kruha sv. Ante*». Fra Leonardo Čuturić u Glasniku sv. Ante 1909. godine piše: «Preporučujemo da se što više uvađa ovaj Kruh za siromake u našoj domovini, navlastito po gradovima, gdje je veća bijeda... Dosta je da župnik prikuje u crkvi pred kip sv. Ante ... jedan sandučić (škrabicu) na kojoj neka piše «Kruh sv. Ante». Isti će urednik Glasnika 1918. napisati: «Kruh sv. Ante najljepše je karitativno djelo, koje je moglo zavesti u narod samo srdačna ljubav i poštovanje spram sv. Ante... Na stotine tisuća kruna stiže u Glasnik u tu svrhu. Dakako, to se sve dijeli, da se pomognu nevoljni i potrebni.» Taj vid pomoći potrebnima opstao je i tijekom desetljeća komunističkog sustava i sačuvao se do danas. I danas se nalaze u franjevačkim, pa i drugim crkvama, kasice s natpisom «Kruh sv. Ante».

Komunisti nisu željeli da Crkva vrši upliv na narod kroz karitativno-socijalnu djelatnost, pa 1945. godine zabranili rad karitativno-socijalnih ustanova. Taj vid institucionalne karitativno- socijalne

djelatnosti ponovno je oživljen u franjevačkoj provinciji Bosni Srebrenoj 1992. godine osnivanjem *Humanitarnog društva «Kruh sv. Ante»*, a ono je 1998. pretvoreno u organizaciju pod nazivom: *Humanitarno-karitativna organizacija «Kruh sv. Ante»*. Sjedište Društva je tijekom rata izmješteno u Split, a radi lakšeg prikupljanja i raspodjele pomoći tijekom ratnih godina (1992.-1995.) Društvo je osnovalo podružnice u Zagrebu, Livnu, Slavonskom Brodu i Županji, a registrirane podružnice u Njemačkoj, Francuskoj i Italiji.

Nakon prestanka rata središnjica Društva vraća se 1997. godine u Sarajevo, a u Splitu ostaje djelovati podružnica sve do 1998. godine.

Godine 1998. dolazi do preregistracije Društva u Humanitarno-karitativnu organizaciju Kruh sv. Ante i vrši se reorganizacija Organizacije.

Humanitarno-karitativna organizacija «Kruh sv. Ante» je vjerska, dobrotvorna ustanova franjevačke provincije Bosne Srebrene, koja nasljeđuje predašnju «*Bratovštinu kruha sv. Ante*»

i

Humanitarno društvo «Kruh sv. Ante».

Ustanovljena je odlukom uprave franjevačke provincije Bosne Srebrene 28. svibnja 1998. i registrirana je kod Višeg suda u Sarajevu, pod registarskim brojem R.III-122/98, dana 09.07.1998. godine, a upisana u registar kod Federalnog ministarstva pravde pod registarskim brojem 652, knjiga I registra, dana 03.04.2003. godine. Organizacija ima danas registrirane podružnice u Republici Srpskoj (Banja Luka), u Hrvatskoj (Zagreb), u Njemačkoj (Mannheim) i u Švicarskoj (Dielsdorf), a neregistrirane ispostave u svim župama u kojima pastoralno djeluju bosanski franjevci.

HKO «*Kruh sv. Ante*» želi biti ispružena ruka dobrih ljudi i zajedno s njima mijenjati lice svijeta, unijeti u njega više nade i sigurnosti.